

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/181/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014200365
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200365.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: L. L. P., bytom XXX XX Q., Q. 4, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2015, č. k. 8Sd/38/2014-70, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2015, č. k. 8Sd/38/2014-70, z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 28. apríla 2015, č. k. 8Sd/38/2014-70, potvrdil podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 05. decembra 2013, ktorým odporkyňa podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2014, zvýšila navrhovateľke invalidný dôchodok od 01. januára 2014 na 298,50 eur mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľka je poberateľkou invalidného dôchodku od 31. januára 1991, ktorý jej bol priznaný ešte podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Na pojednávaní konanom pred krajským súdom dňa 28. apríla 2015 navrhovateľka na svojom opravnom prostriedku vo veci radikálneho zvýšenia jej invalidného dôchodku ako aj na bezodkladnom súdnom riešení vytvorenia študijno-pracovných podmienok v zmysle antidiskriminačnej žaloby zo dňa 10. septembra 2013 (sp.zn. 1S/2/2015) trvala. Krajský súd však konštatoval, že predmetom opravného prostriedku navrhovateľky je napadnuté rozhodnutie odporkyne zo dňa 05. decembra 2013, ktorým bol invalidný dôchodok navrhovateľke zvýšený podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z.z., z dôvodu ktorého nebolo možné opravnému prostriedku navrhovateľky (konkrétne požiadavke o radikálne zvýšenie invalidného dôchodku) vyhovieť, nakoľko

navrhovateľka neuviedla žiadne právne relevantné dôvody, pre ktoré by bolo potrebné predmetné napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušiť.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietala, že formou úradnej zápisnice u odporkyne si podala nielen bežný opravný prostriedok, ale predovšetkým mimoriadnu žalobu - žiadosť o radikálne zvýšenie jej invalidného dôchodku z titulu mimoriadne dokomplikovaných okolností osobného statusu. Namietala, že výška jej invalidného dôchodku je daná zastaralou legislatívnou úpravou, ktorá je v rozpore so skutočnými reálnymi životnými nákladmi. Rozsudok krajského súdu označila za neobjektívny, nespravodlivý a zavádzajúci, nakoľko jej nebolo priznané žiadne radikálne zvýšenie na sumu 500 eur, čím boli poškodené jej práva na dôstojnejšie materiálne zabezpečenie, zlepšenie životných a zdravotných podmienok a obídene jej práva ako aj právna ochrana osobnosti. Rozhodnutie krajského súdu sa preto prieči zákonu a dobrým mravom, je nerozumné a nedemokratické.

Odporkyňa na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia trvala a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). Podľa § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 1. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu je potrebné vyhovieť.

Podľa § 29 ods. 2 O.s.p., pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka bola od 21. septembra 1990 uznaná invalidnou podľa § 29 ods. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Z pripojenej zápisnice o rokovaní vyplýva, že navrhovateľka bola v stálej starostlivosti psychiatra od r. 1987 a opakovane bola liečená aj ústavne. Hoci podľa posudku ide o osobu s nadpriemernými intelektovými schopnosťami, v popredí boli zistené poruchy asociačnej tvorby v zmysle zníženej kvality, tendencia ku konfabulátorným spracovaniam reality a porucha v sociálnom kontakte, ktorý zdravotný stav bol hodnotený ako trvalý a výraznejšie terapeuticky neovplyvniteľný.

U navrhovateľky je invalidizujúcim zdravotným postihnutím psychické ochorenie. Uvedenej skutočnosti krajský súd dostatočnú pozornosť nevenoval. Charakter invalidizujúceho ochorenia ako aj predložené písomné podania navrhovateľky vedú odvolací súd k záveru, že v konaní bude potrebné, aby sa krajský súd otázkou spôsobilosti navrhovateľky samostatne konať pred súdom a tým účinne uplatňovať či brániť svoje práva, zaoberal predbežne a podstatne podrobnejšie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd náležite zväži predovšetkým postup podľa § 29 ods. 2 O.s.p. V novom rozhodnutí znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.